

POSTANOWIENIE

Dnia 23 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriłło

w sprawie z powództwa B.U.
przeciwko Skarbowi Państwa - Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu
o odprawę i wydanie świadectwa służby,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 23 sierpnia 2023 r.,
wniosku Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu
o wyłączenie SSN X.Y. od rozpoznania sprawy

oddala wniosek.

UZASADNIENIE

W niniejszej sprawie, której przedmiotem jest rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy przedstawionego przez Sąd Okręgowy w Poznaniu zagadnienia prawnego, pełnomocnik pozwanego w piśmie procesowym z dnia 18 lipca 2023 r. zawarł wniosek o wyłączenie SSN X.Y. i SSN X.Z., wylosowanych do rozpoznania tego zagadnienia.

W uzasadnieniu wniosku jego autor podniósł między innymi, że obaj wymienieni w nim sędziowie uczestniczyli w składzie orzekającym, który w dniu 17 maja 2023 r. wydał wyrok w sprawie I PSKP 20/22. W wyroku tym przyjęto, że w odniesieniu do odprawy dla „ucywilnionych” funkcjonariuszy nastąpiło pominięcie prawodawcze. Orzeczenie to zapadło zaś, gdy znany był termin rozprawy wyznaczonej w celu rozpoznania zagadnienia prawnego w sprawie III PZP 2/23.

Zatem dwóch sędziów orzekło już w kwestii będącej przedmiotem zagadnienia prawnego, które ma być także przez nich rozpoznane. W tej sytuacji, zdaniem wnioskodawcy, zachodzi wątpliwość co do ich bezstronności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przedmiotowy wniosek nie zasługuje na uwzględnienie.

Wprawdzie autor wniosku nie powołuje podstawy prawnej swojego żądania, jednakże argumentacja, którą posługuje się, zdaje się wskazywać, że wniosek jest oparty na podstawie art. 49 § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem, sąd wyłącza sędziego na jego żądanie lub na wniosek strony, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie. Z brzmienia art. 49 § 1 k.p.c. judykatura wywodzi istnienie dwóch przesłanek, których łączne spełnienie umożliwia uwzględnienie wniosku o wyłączenie sędziego. Po pierwsze, może to nastąpić, gdy w okolicznościach konkretnej sprawy występuje obiektywna, a więc weryfikowalna, wątpliwość co do bezstronności sędziego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2022 r., II CSKP 288/22, LEX nr 3343355). Po drugie, gdy wątpliwość ta ma charakter uzasadniony (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2019 r., II CO 208/19, LEX nr 2772528).

W ocenie Sądu Najwyższego, oceniany w niniejszym postępowaniu wniosek nie spełnia jednak żadnej z tych przesłanek. Wypad podkreślić, że jedynym źródłem wątpliwości autora wniosku co do bezstronności SSN X.Y. w rozstrzyganiu przedstawionego Sądowi Najwyższemu zagadnienia prawnego jest fakt wyrażenia przez sędziego poglądu prawnego w innej sprawie dotyczącej tej samej kwestii. Podzielenie argumentacji wnioskodawcy oznaczałoby, że sformułowanie w jednej sprawie określonego poglądu prawnego w ramach wykładni konkretnego przepisu pozbawia sędziego przymiotu bezstronności i wyklucza go od udziału w rozpoznawaniu wszystkich innych spraw rozstrzyganych na podstawie tego samego przepisu prawnego. Tymczasem istotą zawodu sędziego i podstawowym obowiązkiem osoby wykonującej ten zawód jest rozstrzyganie sporów sądowych w drodze wykładni i stosowania przepisów prawa. Wyrażanie poglądów prawnych na

tle przepisów stanowiących podstawę wydawanych orzeczeń jest zatem nierozzerwalnie związane z pracą sędziego, zwłaszcza sędziego Sądu Najwyższego, będącego wszak sądem prawa. Wątpliwości co do bezstronności sędziego nie może więc wywołać dokonana przez niego w rozpoznawanej sprawie wykładnia przepisów prawnych. Zaprezentowanie przy tej okazji poglądu w rozstrzyganej kwestii prawnej nie upoważnia do stawiania sędziemu zarzutu braku bezstronności i żądania jego wyłączenia od udziału w rozpatrywaniu innej sprawy, w której występuje podobny, a nawet tożsamy problem prawny (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 listopada 2003 r., I CK 249/02, LEX nr 602352).

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji postanowienia.

(J.K.)

[ms]